

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Н.Є. Василевська, Н.А. Левченко

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ І
РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»**

(для студентів 3 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»)

Харків ХНАМГ 2010

Програма навчальної дисципліни і робоча навчальна програма з дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів 3 курсу заочної форми навчання напрямку підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н.Є.Василевська, Н.А. Левченко – Х.: ХНАМГ, 2010. – 15 с.

Укладачі: Н.Є. Василевська, Н.А. Левченко

Рецензент: проф., д.е.н. Т.В. Момот

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою обліку і аудиту
(протокол № 1 від 29.08.09 р.)

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	4
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	5
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	8
2.2. Зміст дисципліни.....	8
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями.....	9
2.2.2. Лекційний курс.....	9
2.2.3. Практичні заняття.....	10
2.2.4. Індивідуальні заняття.....	11
2.2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	11
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	12
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення.....	14

ВСТУП

Дисципліна «Бухгалтерський облік» за освітньо-професійною програмою має статус нормативної.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГСВО МОН України «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501 – «Економіка і підприємництво», 2006.

- ГСВО МОН України «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра спеціальності 6.050100 – «Економіка підприємства», 2004.

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства», Харків, 2008.

Програма ухвалена кафедрою обліку і аудиту (протокол № 1 від 29.08.09 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: методологія і методика ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Логіка	Економічний аналіз
Політична економія	Статистика
Інформатика і комп'ютерна техніка	Фінанси підприємства
	Оподаткування підприємств
	Потенціал підприємства: формування і оцінювання

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. Бухгалтерський облік (5/180)

Змістовий модуль (ЗМ) 1. Бухгалтерський облік: економічна сутність, предмет і метод

1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод
2. Бухгалтерський баланс
3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
4. Оцінювання та калькуляція
5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку

Змістовий модуль (ЗМ) 2. Облік активів, капіталу та зобов'язань підприємства

6. Облік необоротних активів
7. Облік запасів
8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості
9. Облік фінансових інвестицій
10. Облік власного капіталу
11. Облік зобов'язань
12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Змістовий модуль (ЗМ) 3. Облік витрат, доходів і фінансових результатів підприємства

13. Облік витрат діяльності підприємства
14. Облік доходів і фінансових результатів
15. Фінансова звітність

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
1. Групування господарських засобів за складом і джерелами утворення. 2. Складання бухгалтерського балансу. 3. Дотримання правил оформлення та зберігання бухгалтерських документів. 4. Використовування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, а також Інструкції щодо його застосування.	Виробнича	Виробнича Організаційна

1	2	3
5. Розуміння господарських процесів, операцій, ситуацій, які трапляються в процесі ведення бухгалтерського обліку. 6. Складання та розкриття змісту бухгалтерських проведень до окремих господарських операцій. 7. Облікові засади активів, капіталу та зобов'язань підприємства. 8. Облік витрат, доходів і фінансового результату. 8. Складання фінансової звітності.	Виробнича	Виробнича Організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. – К., 16 липня 1999 року, № 996-XIV.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку
3. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року, № 88.
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. / Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 та зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21.12.99 за № 892 / 4185.
5. Інструкція про використання плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. / Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 та зареєстрована у Міністерстві юстиції України 21.12.99 за № 892 / 4185.
6. Бухгалтерський облік: Навч. пос. / За заг. ред. Вериги Ю.А. – К.: Центр учової літератури, 2008, - 396 с.
7. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004, - 447 с.
8. Теория бухгалтерского учета. Учебник для студ. экон. спец. вузов I-IV уровней аккредитации. / Нар. Укр. акад.; Авторы: А.Ф. Кондратьева и др., Под общ. ред. А.Ф. Кондратьевой. – Харьков: Фолио, 2002. – 271 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація

Бухгалтерський облік

Мета вивчення дисципліни: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Визначення економічної сутності бухгалтерського обліку, загальне ознайомлення з національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, вивчення методологічних і методичних прийомів щодо ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Аннотация

Бухгалтерский учет

Цель изучения дисциплины: формирование системы знаний по теории и практике ведения бухгалтерского учета на предприятиях. Определение экономической сущности бухгалтерского учета, общее ознакомление с национальными и международными стандартами бухгалтерского учета, изучение методологических и методических приёмов для ведения бухгалтерского учета на предприятиях.

Annotation

Accounting

Purpose of study of discipline: forming of the system of knowledges on a theory and practice of conduct of record-keeping on enterprises. Determination of economic essence of record-keeping, general acquaintance with the national and international standards of record-keeping, study of methodological and methodical receptions for the conduct of record-keeping on enterprises.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Напрямок підготовки, спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна Робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Контр.роб	КР	РГЗ		
6.030504 – «Економіка підприємства» (ЕПМГ, ЕБП)	5/180	6	18	10	8	–	162	30	–	–	6	–

2.2. Зміст дисципліни

Модуль. Бухгалтерський облік (5/180)

Змістовий модуль (ЗМ) 1. Бухгалтерський облік: економічна сутність, предмет і метод 2 /72

1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод
2. Бухгалтерський баланс
3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
4. Оцінювання та калькуляція
5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку

Змістовий модуль (ЗМ) 2. Облік активів, капіталу та зобов'язань підприємства 2/72

6. Облік необоротних активів
7. Облік запасів
8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості
9. Облік фінансових інвестицій
10. Облік власного капіталу
11. Облік зобов'язань
12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Змістовий модуль (ЗМ) 3. Облік витрат, доходів і фінансових результатів підприємства 1/36

13. Облік витрат діяльності підприємства
14. Облік доходів і фінансових результатів
15. Фінансова звітність

2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі та змістові модулі	Всього, Кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	СРС	Підсумк. контр.
Модуль. Бухгалтерський облік	5/180	10	8	160	2
ЗМ 1. Бухгалтерський облік: економічна сутність, предмет і метод	2/72	4	3	65	—
ЗМ 2. Облік активів, капіталу та зобов'язань підприємства	2/72	4	3	65	—
ЗМ 3. Облік витрат, доходів і фінансових результатів підприємства	1/36	2	2	30	—
Контрольна робота	—	—	—	30	—
Підсумковий контроль	—	—	—	—	2

2.2.2 Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
	6.030504
ЗМ 1. Бухгалтерський облік: економічна сутність, предмет і метод	4
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	0,5
Тема 2. Бухгалтерський баланс	1,0
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	1,0
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	1,0
Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	0,5
ЗМ 2. Облік активів, капіталу та зобов'язань підприємства	4
Тема 6. Облік необоротних активів	1,0
Тема 7. Облік запасів	0,5
Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	0,5
Тема 9. Облік фінансових інвестицій	0,5
Тема 10. Облік власного капіталу	0,5

Зміст	Кількість годин
	6.030504
Тема 11. Облік зобов'язань	0,5
Тема 12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	0,5
ЗМ 3. Облік витрат, доходів і фінансових результатів підприємства	2
Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства	1,0
Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів	0,5
Тема 15. Фінансова звітність	0,5
Разом	10

2.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
	6.030504
1	2
ЗМ 1. Бухгалтерський облік: економічна сутність, предмет і метод	3
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	0,5
Тема 2. Бухгалтерський баланс	1,0
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	0,5
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	0,5
Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	0,5
ЗМ 2. Облік активів, капіталу та зобов'язань підприємства	3
Тема 6. Облік необоротних активів	0,5
Тема 7. Облік запасів	0,5
Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	0,5
Тема 9. Облік фінансових інвестицій	0,5
Тема 10. Облік власного капіталу	0,5
Тема 11. Облік зобов'язань	0,5

1	2
Тема 12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	–
ЗМ 3. Облік витрат, доходів і фінансових результатів підприємства	2
Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства	1,0
Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів	0,5
Тема 15. Фінансова звітність	0,5
Разом	8

2.2.4. Індивідуальні завдання.

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи. Контрольна робота виконується згідно з «Методичними вказівками до виконання практичних занять, самостійної та контрольної робіт з дисципліни "Бухгалтерський облік" (для студентів 3 курсу заочної форми навчання, за напрямом 0501 "Економіка і підприємництво")».

Метою контрольної роботи є поглиблення теоретичних знань студентів щодо складання бухгалтерських проведення до господарських операцій, Оборотної відомості та балансу промислового підприємства.

Контрольна робота складається з двох взаємопов'язаних частин: перша частина спрямована на поглиблення вивчення теоретичного матеріалу у розрізі одного з основних питань дисципліни; у другій – студент складає Оборотну відомість і баланси умовного промислового підприємства та опрацьовує бухгалтерські проведення за наведеними господарськими операціями. Друга частина виконується за одним з 10 варіантів практичних завдань.

Обсяг у годинах - 30.

2.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна і спеціальна література, нормативно-правові акти України, тексти лекцій тощо.

Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів тощо.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
	6.030504
ЗМ 1. Бухгалтерський облік: економічна сутність, предмет і метод	65
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	15
Тема 2. Бухгалтерський баланс	14
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	16
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	10
Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	10
ЗМ 2. Облік активів, капіталу та зобов'язань підприємства	65
Тема 6. Облік необоротних активів	10
Тема 7. Облік запасів	9
Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	10
Тема 9. Облік фінансових інвестицій	10
Тема 10. Облік власного капіталу	8
Тема 11. Облік зобов'язань	8
Тема 12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	10
ЗМ 3. Облік витрат, доходів і фінансових результатів підприємства	30
Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства	10
Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів	10
Тема 15. Фінансова звітність	10
Контрольна робота	30
<i>Разом</i>	<i>160</i>

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
Контрольна робота	60
Екзамен у формі підсумкового тесту	40
Всього за модулем 1	100

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
	1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1	Бухгалтерський облік: Навч. пос. / За заг. ред. Вериги Ю.А. – К.: Центр учової літератури, 2008, - 396 с.	1,2,3
2	Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004, - 447 с.	1,2,3
3	Теория бухгалтерского учета. Учебник для студ. экон. спец. вузов I-IV уровней аккредитации. / Нар. Укр. акад.; Авторы: А.Ф. Кондратьева и др., Под общ. ред. А.Ф. Кондратьевой. – Харьков: Фолио, 2002. – 271 с.	1,2
4	Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік для менеджерів та економістів. – Житомир, ЖІТІ, 2001. – 448 с.	1,2,3
	2. Додаткові джерела	
1	Коваль Л.С. Международные стандарты и теория бухгалтерского учета: Учебно-методическое пособие. – М.: Гелиос АРБ, 2003. 144 с.	2,3
2	Космина Р.М. Бухгалтерський облік: Навч. Посіб. – К.: Вища школа, 2003. – 174 с.	1,2,3
3	Пачоли Л. Трактат о счетах и записях. / Под ред. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 368 с.	1
	3. Методичне забезпечення (Реєстр методичних вказівок, планів семінарських занять, інструкцій до лабораторних робіт, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1	Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів 2 курсу з дисципліни "Бухгалтерський облік" (для студ. ден. форми навчання, за напрямом 0501 "Економіка і підприємництво"). Укл. : Н.Є.Василевська, О.В. Шкурко. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 64 с.	1,2
2	Методичні вказівки до виконання практичних занять, самостійної та контрольної робіт з дисципліни "Бухгалтерський облік" (для студентів 3 курсу заочної форми навчання, за напрямом 0501 "Економіка і підприємництво"). Укл.: Н.Є.Василевська, Л.А. Сіробаба, Н.А. Левченко. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 64 с.	1,2

Навчальне видання

Василевська Надія Євгеніївна

Левченко Надія Анатоліївна

Програма навчальної дисципліни і робоча навчальна програма з дисципліни
«Бухгалтерський облік» для студентів 3 курсу заочної форми навчання напряму
підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»

План 2010, поз. 429 Р

Підп. до друку 27.04.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60х84 1/16

Ум. друк. арк. 0,7

Зам. № 6150

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001